

Ustekinumab

Stelara®

Het doel van deze folder is u praktische informatie te geven over het nieuwe medicijn dat u gaat gebruiken: ustekinumab.

Hoe werkt ustekinumab?

Bij patiënten met een reumatische auto-immuunziekte is er een fout in het afweersysteem ontstaan waardoor er sprake is van een afweerreactie tegen het eigen lichaam. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren. Bij reumatische ziekten zijn dit vaak de gewrichten. Ustekinumab is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt, via remming van een bepaald ontstekings eiwit (IL-12 en IL23). Dit leidt tot een afname van pijn, zwelling en stijfheid van de gewrichten waardoor op de langere termijn de kans op gewrichtsschade afneemt. De werking van ustekinumab treedt op na ongeveer 12 weken. Soms duurt het echter langer en bij sommige mensen werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende.

Voor welke aandoeningen wordt ustekinumab gebruikt?

Ustekinumab wordt gebruikt bij de behandeling van verschillende auto-immuunziekten. Het wordt onder andere gebruikt bij patiënten met artritis psoriatica en bij volwassenen met psoriasis.

Hoe moet ik het gebruiken?

Ustekinumab wordt toegediend via een onderhuidse (subcutane) injectie. De injecties ustekinumab kunnen door uzelf worden toegediend, of door uw partner of andere zorgverleners. In het ziekenhuis of bij de apotheek krijgt u instructies hoe u deze injecties moet toedienen. De gebruikelijke dosering van ustekinumab via een onderhuidse injectie is 1 maal per 12 weken op een vaste dag 45 mg. De eerste twee injecties worden met een tussenpoos van 4 weken toegediend.

Als uw ziekte rustig is, kan in overleg met uw behandelaar worden besloten om de dosering te verlagen of de ustekinumab eventueel zelfs te stoppen.

Hoe moet ik het bewaren?

Ustekinumab moet in de koelkast bewaard worden bij een temperatuur tussen de 2 en 8°C. Haal de injectiespuit 30 minuten voor toediening uit de koelkast om op kamertemperatuur te laten komen.

Wat zijn mogelijke bijwerkingen?

In de bijsluiter van het medicijn vindt u een uitgebreid overzicht van alle bijwerkingen die kunnen voorkomen. Hieronder vindt u belangrijke bijwerkingen om van op de hoogte te zijn. Deze bijwerkingen komen bij minder dan 15% van de patiënten voor:

- huiduitslag of jeuk op de plaats van de injectie: deze klachten zijn vrijwel altijd mild en op den duur verdwijnen ze bij de meeste patiënten
- omdat ustekinumab de afweer onderdrukt bestaat er een verhoogde kans op het ontstaan van infecties. Wanneer u een gewone verkoudheid heeft zonder koorts, dan kunt u ustekinumab gewoon door blijven gebruiken. Als u klachten of symptomen heeft die kunnen passen bij een ernstige infectie, zoals koorts, of algemeen ziek zijn mag u het middel niet gebruiken. Neem in dat geval ook altijd contact op met uw reumatoloog, reumaverpleegkundige of huisarts
- daarnaast zijn de volgende bijwerkingen bekend: duizeligheid, hoofdpijn, keelpijn, vermoeidheid, spierpijn, rugpijn, misselijkheid en diarree
- allergieën en overgevoeligheidsreacties kunnen voorkomen. Bij nieuwe huidafwijkingen, koorts of benauwdheidsklachten adviseren we u zo spoedig mogelijk contact op te nemen met uw huisarts en/of behandelaar

Zijn er controles noodzakelijk tijdens het gebruik van ustekinumab?

Vóór start van de behandeling met ustekinumab wordt gekeken of u in het verleden in contact bent geweest met tuberculose. Tijdens behandeling met medicijnen zoals ustekinumab, is in het verleden namelijk bij sommige patiënten tuberculose opgetreden. Dit betrof vrijwel altijd een opvlamming van een oude infectie.

Testen op tuberculose gebeurt door middel van een huidtest (Mantoux) en/of een bloedtest en een röntgenfoto van de longen. Het kan overwogen worden om ook te screenen op hepatitis (= virale infectie van de lever) en om bepaalde vaccinaties te geven vóór het starten met de behandeling. Dit bespreekt uw behandelaar met u.

Kan het gebruikt worden met andere medicijnen?

Ustekinumab wordt bij artritis psoriatica soms gecombineerd met methotrexaat of een ander anti-reumatisch middel voor een gecombineerd effect. Ustekinumab kan – voor zover bekend – veilig worden gebruikt naast andere geneesmiddelen. Overleg met uw behandelaar wanneer er een verandering in uw medicatie gebruik is opgetreden.

Wat moet ik nog meer weten?

Alcohol

Er is geen bezwaar tegen (matig) alcohol gebruik tijdens behandeling met ustekinumab.

Autorijden

Ustekinumab veroorzaakt geen sufheid of slaperigheid. Er is geen bezwaar tegen autorijden tijdens het gebruik van ustekinumab.

Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen

Er bestaat bij het gebruik van ustekinumab mogelijk een verhoogd risico op infecties na een operatie. Overleg met uw behandelaar of het nodig is ustekinumab tijdelijk te onderbreken. Wij adviseren om uw (tand)arts te melden dat u ustekinumab gebruikt zodat deze zo nodig maatregelen kan nemen.

Reizen

Als u op reis gaat raden wij u aan om de medicatie gekoeld in een koeltasje mee te nemen in uw handbagage. Bewaar de medicatie op uw verblijfadres zoals thuis, dus in de koelkast bij een temperatuur van 2-8° Celsius. Bij reizen naar het buitenland is het raadzaam een brief mee te nemen dat u ustekinumab en bijbehorende injectiespuiten gebruikt. Deze brief en het medicatie paspoort is verkrijgbaar bij uw apotheek of eventueel bij uw behandelaar.

Vaccinaties

Gezien het feit dat u een reumatische ziekte heeft en reumamedicijnen gebruikt adviseren we om u jaarlijks tegen de griep (influenza) te laten vaccineren door uw huisarts.

Heeft u een vaccinatie nodig, overleg dan altijd van tevoren met uw reumatoloog, apotheek of huisarts.

Heeft u plannen om in de toekomst een verre reis te maken, dan raden wij u aan dit met uw behandelaar te bespreken vóór het starten van ustekinumab. Dit vanwege een mindere effectiviteit van bepaalde vaccinaties tijdens het gebruik van ustekinumab.

Wij raden de vaccinatie met een verzwakt levend vaccin af (bof-mazelen-rode hond (BMR), gele koorts, oraal poliovaccin of BCG) tijdens het gebruik van ustekinumab.

Vruchtbaarheid, zwanger worden en borstvoeding

Van dit medicijn is niet bekend of het de vruchtbaarheid beïnvloedt.

Er is weinig informatie over de effecten van ustekinumab tijdens zwangerschap.

Ustekinumab mag daarom niet tijdens de zwangerschap worden gebruikt.

Indien u plannen heeft om in de nabije toekomst zwanger te worden of onverwacht zwanger bent adviseren wij u dit kenbaar maken aan uw behandelaar.

Het is niet bekend of dit geneesmiddel in de moedermelk overgaat. U mag daarom geen borstvoeding geven als u ustekinumab gebruikt.

Vragen

Wanneer u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, zal uw behandelend reumatoloog deze graag beantwoorden.

Polikliniek reumatologie:

dr. E.A.J. Dutmer

dr. M.J. Rood

dr. J.N. Stolk

Telefoonnummer (0318) 43 43 43 / 43 53 00